

Dostavba areálu Muzea lidových staveb v Kouřimi – 1. ETAPA

Podklady pro soutěž Stavba roku Středočeského kraje 2016

Textová část

Obsah

Popis stavby	3
Funkční určení.....	3
Konstrukční a stavební řešení	3
Lokalizace (název, místo, stručná charakteristika)	4
dobu výstavby (zahájení, dokončení, předání do užívání),	4
Další podstatné údaje o stavbě se zdůrazněním, proč je tato stavba k soutěži přihlašována:	4
Informace o rozhodujících materiálech, výrobcích a technologiích, které byly na stavbě použity.....	5
Údaje o tvůrčím týmu stavby:	5
Podíl při realizaci formou sdružení:	5

Popis stavby

Stavba řeší první etapu dostavby Muzea lidových staveb v Kouřimi a zkvalitnění podmínek pro poskytování doprovodných služeb pro návštěvníky. V rámci stavby byly na nově zvolené místo v areálu muzea přeneseny dva ze stávajících památkových objektů a znovu postaveno šest dalších památek. Konkrétně se jednalo o Špýchar z Kornatic, Usedlost "Šperkovna" ze Strašic, Mariánský sloup z Konárovic, Chalupu z Masojed, Výměnek z Krchleb, Stodolu u chalupy z Masojed, transfer stodoly ze Želejova a sochu Sv. Donáta.

Součástí stavby byla rovněž požární nádrž stabilního hasícího zařízení se strojovnou, rozvod inženýrských sítí do jednotlivých objektů, areálové komunikace a oplocení.

Realizace projektu je součástí dlouhodobého záměru, nazvaného „Muzeum české vesnice“, přibližující návštěvníkům z nejrůznějších úhlů pohledu dějiny českého venkova od raného novověku do počátku 20. století. Hlavním důvodem k realizaci projektu je obnova kulturních památek lidové architektury českého venkova (doposud uložených v depozitáři Muzea), zkvalitnění zázemí pro návštěvníky i personál a rozšíření služeb poznávacího cestovního ruchu.

Funkční určení

Převážná většina objektů slouží jako vlastní exponáty muzea. V několika objektech bude umístěno požadované provozní zázemí. Jedná se o stavby trvalého charakteru. Ačkoli některé exponáty jsou přemístitelné (např. roubené stodoly n. části staveb, drobné exponáty), předpokládá se, že budou umístěny trvale v rámci svého určeného stanoviště v rámci expozice.

Konstrukční a stavební řešení

Všechny původní objekty popř. jejich kopie byly znovupostaveny metodou vědecké rekonstrukce, tj. původními historickými řemeslnými technikami s využitím tradičních materiálů. Tam, kde chyběla příslušná dokumentace staveb nebo jejich částí, byly ve spolupráci s odbornými zástupci ochrany památkové péče zvoleny vhodné dobové a regionální analogie a části staveb podle nich doplněny. Stavební objekty jsou převážně jednoduché přízemní stavby smíšené (zděné a roubené) konstrukce zastřešené historickými krovy nebo jejich kopiemi, opatřenými krytinou odpovídající typu a lokalitě dané stavby. V objektech sloužících výhradně jako exponáty bez nároků na funkční využití jsou použity výhradně tradiční materiály a skladby lidové architektury. V objektech využívaných jako zázemí atp. jsou tam, kde to možné a vhodné (konstrukce podlah a stropů) použity současné materiály (tepelné izolace z konopného vlákna a pěnového sklad, hydroizolace). Všechny konstrukce jsou až na výjimky řešeny jako paropropustné.

Lokalizace (název, místo, stručná charakteristika)

Areál Muzea lidových staveb v Kouřimi, Ruská ulice, 281 61 Kouřim.

Muzeum lidových staveb v Kouřimi je součástí Regionálního muzea v Kolíně, příspěvkové organizace Středočeského kraje. Bylo založeno roku 1972 v prostředí starého ovocného sadu jako záchranný skanzen pro objekty zaniklé stavbou Želivské přehrady a veřejnosti zpřístupněno v roce 1976. Zřizovatelé tohoto původně regionálního skanzenu brzy pojali ambice přeměnit jej v jediný skanzen v České republice, který shromažďuje stavitelské památky z celého území Čech a nabízí tak přímé srovnání různých regionálních typů lidové architektury z období od 17. do 19. století. Těto souvislosti bylo v areálu postaveno několik staveb z různých regionů Česka. Současný program dostavby areálu tyto nahodile rozmístěné objekty přetváří v ucelené regionální skupiny prezentující srozumitelným způsobem typologické a stavební souvislosti a vytváří jejich uspořádáním prostorový dojem prostředí české vesnice.

Muzeum je celoročně dějištěm mnoha národopisných a dalších doprovodných programů, využívají jej též filmaři. Působí při něm také Regionální odborné pracoviště pro péči o tradiční lidovou kulturu. Muzeum je členem Českého svazu muzeí v přírodě.

dobu výstavby (zahájení, dokončení, předání do užívání),

zahájení: 4. 5. 2015

dokončení: 30. 6. 2016

předání do užívání: 30. 7. 2016

Další podstatné údaje o stavbě se zdůrazněním, proč je tato stavba k soutěži přihlašována:

Tato stavba je přihlašována zejména proto, že jde o ojedinělý projekt dostavby skanzenu ve Středních Čechách a to zejména z hlediska rozsahu a míry dohledu nad prováděním prací dobovými technologiemi ze strany Národního památkového ústavu. Tímto by měla být zajištěna maximální autenticita použitých materiálů a postupů. V rámci projektu byl vedle nové výstavby proveden i transfer objektu stodoly ze Želejova s doplněním degradovaných částí a položením nové střešní krytiny. Dále byl zhotoven systém stabilního hasícího zařízení, který byl přiveden do všech realizovaných objektů, které jsou tak maximálně chráněny proti možnému požáru. I přes to, že není tento projekt dostavby areálu skanzenu ve Středních Čechách jediný, je zcela jistě výjimečný svým výše uvedeným rozsahem a rozmanitostí provedených prací v rámci jedné akce.

Informace o rozhodujících materiálech, výrobcích a technologiích, které byly na stavbě použity

Hliněné omítky – tradiční aplikace hliněné vrstvy na kolíčky.

Doškové střechy – byl použit klasický technologický postup, kdy byla použita žitná sláma, a došky byly uvazovány slaměným povříslm. Hřeben střechy byl zpevňován tzv. drnováním (zpevnění hřebene drnem) a tzv. kalenicí (zpevnění hliněnou směsí).

Tesařské konstrukce vč. obnovy historických prvků – krovy – byly dodržovány původní skladby, typy střešních vaznic, např. stolová vazba. Unikátem je, že budova Špýcharu nemá krov, ale tzv. roubenou klenbu.

Roubené konstrukce vč. tradičních vymazávek a omítek – byly použity dochované původní okenní a střešní zárubně, nebylo-li to možné prováděly se přesné kopie (repliky). Na vyplnění mezer byla použita hliněná směs.

Otopný systém – expozice muzea je dokladem vývoje otopných systémů vesnických staveb od 19. až do počátku 20. století. V expozici je umístěna chlebová pec, originály i replika kachlových kamen, tzv. modré sporáky, černá a bílá kuchyně.

Údaje o tvůrčím týmu stavby:

Investor: Středočeský kraj

Autor návrhu: Irena Hrabincová Dipl. Arch., ARB

Projektant: IHARCH s.r.o.

Dodavatel: Společnost BFK service a.s. - GEMA ART GROUP a.s., hlavní stavbyvedoucí: Martin Linhart

Podíl při realizaci formou sdružení:

BFK service a.s.: společnost prováděla práce zaměřené na „moderní“ technologie, jako jsou například komunikace, terénní úpravy, stabilní hasící zařízení apod.

GEMA ART GROUP a.s: společnost prováděla veškeré práce spojené s dobovými technologiemi od tesařských prací, přes kamenické, až po pokládku střešních krytin, či například vyzdívky kachlových kamen apod.